

Streszczenie

Od 1991 r. Naddniestrze jest separatystycznym organizmem państwowym, nieuznanym na arenie międzynarodowej, ale w pełni kontrolującym swoje terytorium i nieuznającym żadnej formy zależności od władz w Kiszyniowie. Kryzys gospodarczy i pauperyzacja ludności sprzyjają rozwojowi „szarej strefy” i przestępczości gospodarczej w tym regionie. Istotnym czynnikiem wzmacniającym te trendy jest nieokreślony status prawny Naddniestrza. Problemem jest również działalność firmy „Szerif”, która opanowała wiele monopolii gospodarczych i zorganizowała sobie drogi nielegalnego handlu międzynarodowego.

Przemysł naddniestrzański obejmuje wiele kategorii towarów, w tym broń. Naddniestrze eksportowało broń z posowieckich magazynów, broń produkowaną we własnych zakładach i być może brało udział w przemyśle broni z Rosji. Przez Naddniestrze wiedzie również szlak handlu ludźmi, szczególnie Mołdawiankami wysyłanymi do prostytucji za granicę.

Władze Naddniestrza są skorumpowane, a administracja regionu przechwytuje znaczną część pomocy zagranicznej. Na podniesienie poziomu praworządności w regionie miało wpływ powołanie przez UE na naddniestrzańskim odcinku granicy mołdawsko-ukraińskiej Misji Pomocy Granicznej dla Mołdawii i Ukrainy, chociaż możliwości ominięcia tej dodatkowej kontroli nadal istnieją.

Przestępczość gospodarcza w Naddniestrzu wpływa na obniżenie poziomu życia ludności i powoduje rozprzestrzenianie się negatywnych zjawisk społecznych i ekonomicznych na kraje sąsiednie – Mołdawię i Ukrainę. Destabilizuje też stosunki mołdawsko-ukraińskie. Działania wspólnoty międzynarodowej są skierowane przede wszystkim na zwalczanie kontrabandy w tym regionie. Całościowe rozwiązanie problemu przestępczości gospodarczej w Naddniestrzu może jednak nastąpić dopiero po ostatecznym uregulowaniu statusu prawnego tego regionu.